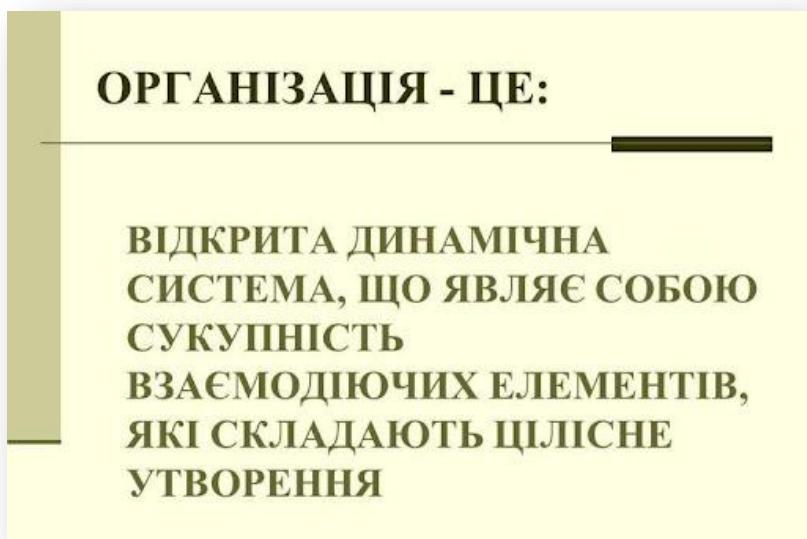

14.04.2022
«Обслуговування відвідувачів»
Група 24
Урок 42-43

Тема: Поняття організації та її внутрішнє і зовнішнє середовище.

Мета: ознайомити здобувачів освіти з необхідністю та цілями створення організацій; визначити внутрішні цілі функціонування організації.

Сам термін «організація» в менеджменті вживається в двох значеннях. У першому з них під організацією розуміється підприємство, відомство, а в другому – функція організації людської діяльності. В принципі, друге значення поняття «організація» обов'язково розглядається в контексті первого, бо організація будь-якої людської діяльності залежить від структурної побудови підприємства.

Організація – соціальне утворення, яке об'єднує багато людей, діяльність яких має певну суспільно корисну мету й певним чином координується. В українському законодавстві організації, які мають статус юридичної особи, називаються підприємствами. На практиці використовуються

терміни «фірма», «корпорація» тощо.

Організації поділяються на формальні та неформальні. Формальні організації - це такі організації, в яких діяльність людей організовується свідомо й регламентується певними законами, наказами, обов'язками і т.д. Неформальні організації виникають і функціонують спонтанно.

Організація є системою, до якої входить керуюча й керована підсистеми, між якими існує прямий та зворотний зв'язок.

Успіх організації залежить:

- ✓ Від працівників.
- ✓ Від ефективного процесу управління.
- ✓ Від ресурсів, які забезпечують виконання цілей.
- ✓ Від впровадження нової техніки і технологій.
- ✓ Від впливу зовнішнього середовища.

Для того, щоб організація утворилася і досягла цілей вона повинна відповідати таким вимогам:

- ❖ наявність не менше двох осіб;
- ❖ наявність не менше, як одної суспільно - корисної цілі;
- ❖ здатність працюючих досягти поставлених цілей.

Будь – яка організація в своєму розвитку проходить етапи життєвого циклу починаючи від народження до припинення існування.

Тривале існування притаманне не багатьом організаціям і свідчить про можливості пристосування до змінного середовища.

Етапи:

1. Народження – пов'язане з задоволенням потреб нового споживача, зайняттям вільної ринкової ніші. Цьому періоду притаманні такі риси: віра в успіх, готовність ризикувати, велика працездатність, невелика кількість працюючих.

2. Дитинство – надзвичайно загрозливий період для організації. Основна загроза полягає в некомпетентності керівників, в нереальності цілей, в тиску зовнішнього середовища.

3. Юність – здійснюється перехід від комплексного менеджменту до диференційованого, з використанням таких функцій, як планування, організування, стимулювання та ін. Управління на цьому періоді слід здійснювати керівниками – засновниками або однодумцями.

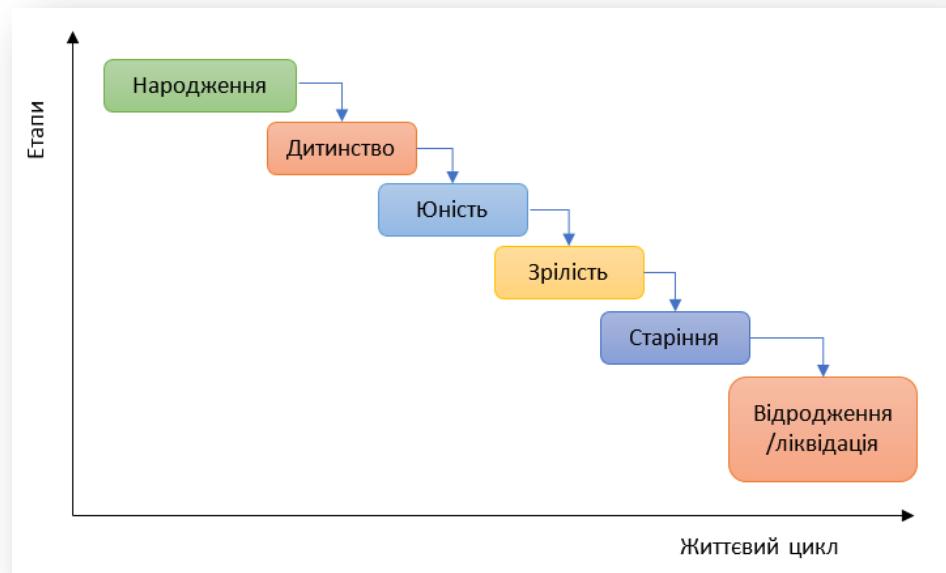
4. Зрілість – надзвичайно сприятливий період для організації. Керівництво самовдоволене розвитком організації, отриманням величезних прибутків. Цілі періоду складаються з 3-ох підперіодів:

- ❖ рання зрілість – про організацію дізнаються конкуренти;
- ❖ проміжна зрілість – між організаціями ведеться конкурентна боротьба;

❖ остаточна зрілість - конкурентна боротьба досягається найвищої гостроти.

5. Якщо менеджерами не втілюються нові ідеї в розвиток організації, не використовуються впровадження нової техніки, то організація переходить до етапу старіння. **Етап старіння** – надзвичайно громіздка структура управління, незбалансований бюджет видатків доходів, відсутність ефективної системи менеджменту. Така організація або банкрутє, або переходить до стану відновлення.

6. Відновлення – нова команда менеджерів, з новими ідеями, яка здатна забезпечити успіх і розвиток.

Загальні риси організації:

- ✓ наявність ресурсів (людських, матеріальних, технологічних, фінансових, інформаційних);
- ✓ залежність від зовнішнього середовища (економічних умов, законів, конкурентів тощо);
- ✓ наявність поділу праці (горизонтального й вертикального);
- ✓ наявність певної структурної побудови і необхідності управління;
- ✓ здійснення певних видів діяльності у відповідності з накресленими цілями.

Будь-яка організація має внутрішнє і зовнішнє середовище.

Внутрішнє середовище складають цілі, завдання, технологія та структура організації:

Цілі - це очікувані кінцеві результати діяльності організації на певному проміжку часу.

Завдання - це види робіт з предметами праці, людьми та інформацією, які необхідно виконати певним способом у відповідні терміни.

Технологія - це засіб перетворення вхідних елементів організації у вихідні.

Структура - це рівні управління й види робіт (функціональні обов'язки), які виконують служби або підрозділи.

Зовнішнє середовище є джерелом, що забезпечує організацію ресурсами, необхідними для підтримки її внутрішнього потенціалу на належному рівні.

Зовнішнє середовище організації складають законодавчі акти, постачальники, споживачі, конкуренти, система економічних відносин у державі, міжнародні події, науково-технічний прогрес тощо.

У процесі управління організацією необхідно враховувати стан її внутрішнього й зовнішнього середовища.

Домашнє завдання:

1. Законспектувати та вивчити викладений вище конспект.
2. Наведіть приклади формальних і неформальних організацій.
3. Поясніть як саме кожен із факторів непрямої дії на зовнішнє середовище організації впливає на її діяльність? (Див. схему)

Шановні учні! Ваші конспекти та виконані домашні завдання надсиайте на електронну адресу gr.ev@ukr.net